

Inhoud

Vragen D66	2
Vragen Lokaal	4
Vragen CDA	12

Vragen D66

Vraag 1:

Waarom moet er nu ineens zoveel meer gedaan worden dan opgenomen is in het Integraal Huisvestingsplan?

Antwoord:

In het IHP 2021 – 2025 is uitgegaan van het continueren van gebruik van het schoolgebouw door het bestaande schoolbestuur.

Een nieuw schoolbestuur heeft bij het stichten van een nieuwe school – zoals in dit geval van toepassing voor SAM College – recht op adequate huisvesting en eerste inrichting die voldoet aan de nu geldende eisen en richtlijnen.

Gemeente Bernheze heeft als streefwaarde Frisse Scholen Klasse B bij renovatie. Tevens stelt de gemeente zichzelf ten doel om gebouwen te laten voldoen aan de eisen als gesteld aan BENG (bij renovatie) of ENG (bij nieuwbouw).

Het schoolgebouw aan de Schoonstraat 34 voldoet niet aan het label Frisse Scholen Klasse B en niet aan de eisen die worden gesteld aan een BENG (bijna energie neutraal gebouw) gebouw.

Vraag 2:

We moeten nu toch ook al aan de huidige wetgeving voldoen?

Antwoord:

Het schoolgebouw moet bij overdracht van gemeente aan het schoolbestuur voldoen aan de op dat moment geldende richtlijnen en wetgeving. Daarna komt een schoolbestuur vijftientig tot veertig jaar niet meer in aanmerking voor renovatie of vervangende (ver)nieuwbouw van het schoolgebouw. Dit wordt in het IHP opgenomen en gebeurt in goed overleg tussen gemeente en schoolbestuur.

SAM College is een nieuw schoolbestuur, die nu een nieuwe school sticht. Zij hebben recht op adequate huisvesting en eerste inrichting die volledig voldoet aan de eisen van nu.

Het schoolgebouw moet bij overdracht van gemeente aan het schoolbestuur voldoen aan de op dat moment geldende richtlijnen en wetgeving. Daarna komt een schoolbestuur vijftientig tot veertig jaar niet meer in aanmerking voor renovatie of vervangende (ver)nieuwbouw van het schoolgebouw. Dit wordt in het IHP opgenomen en gebeurt in goed overleg tussen gemeente en schoolbestuur.

SAM College is een nieuw schoolbestuur, die nu een nieuwe school sticht. Zij hebben recht op adequate huisvesting en eerste inrichting die volledig voldoet aan de eisen van nu.

Vraag 3:

Zijn er subsidiemogelijkheden? Zijn deze al onderzocht?

Antwoord:

Er wordt momenteel gekeken naar subsidiemogelijkheden, maar het traject is nog niet zover dat hier concreet invulling aan kan worden gegeven. Aan de plannen ligt een benchmarkbegroting ten grondslag (normbedragen), die eerst verder moet worden uitgewerkt voordat een subsidieaanvraag kan worden ingediend.

Op dit moment werkt Rader Advies, in opdracht van de gemeente, aan een maatwerkrapportage over verduurzamingsmaatregelen. Deze rapportage moet op korte termijn inzicht geven in concrete renovatieplannen en daarmee ook in de subsidiemogelijkheden.

Vraag 4:

In de stukken van Bernrode lezen wij terug dat een schoolbestuur verantwoordelijk is voor onderhoud aan, en vervanging van de installatie voor verwarming en luchtbehandeling, ook wat betreft financiering. Gaat dat hier dan niet op?

Antwoord:

Nee, dat gaat hier niet op. SAM College is een nieuw schoolbestuur, dat een nieuwe school sticht. Een schoolbestuur heeft bij het stichten van een school (waarvoor ministerie OCW een startlicentie heeft afgegeven) recht op adequate onderwijshuisvesting en eerste inrichting.

Het schoolbestuur heeft in principe recht op een volledig nieuw schoolgebouw (nieuwbouw). Na overdracht van het schoolgebouw (van gemeente aan schoolbestuur) is het schoolbestuur verantwoordelijk, ook financieel, voor instandhouding, onderhoud en beheer. Hier ontvangen zij middelen voor van het rijk.

Met het vertrek van het Hooghuis is er een gebouw voor voortgezet onderwijs nagenoeg leeg komen te staan. Met de nu voorgestelde aanpassing kan het schoolgebouw worden ingezet voor huisvesting van dit nieuwe schoolbestuur. Het alternatief is een nieuwe school bouwen, op een plek ergens in de gemeente.

Vraag 5:

Zijn er tijdens corona niet al aanpassingen gemaakt waar ook subsidiemogelijkheden voor waren?

Antwoord:

Er zijn in die periode wel aanpassingen gedaan aan het schoolgebouw en de aanwezige installaties, maar hiermee wordt nog niet voldaan aan Frisse Scholen Klasse B.

Het Frisse Scholen programma kent drie kwaliteitsklassen, A tot en met C. De verschillen tussen deze klassen zien er als volgt uit:

Klasse A (zeer goed)

- Hoogste kwaliteit binnenmilieu en energieprestatie
- Optimale ventilatie, daglicht en akoestiek
- Energiezuinig, vaak richting Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG)
- Wordt gezien als ambitieus en toekomstbestendig

Klasse B (goed)

- Goede kwaliteit binnenmilieu en energiegebruik
- Voldoet aan de meeste moderne eisen
- Wordt vaak als streefwaarde gehanteerd bij nieuwbouw en renovatie
- Gezond en comfortabel, maar minder streng dan klasse A

Klasse C (voldoende)

- Voldoet aan de wettelijke minimeisen (bouwbesluit)

- Basisniveau van ventilatie, daglicht en energiegebruik
- Wordt gezien als ondergrens: voldoende, maar niet toekomstbestendig

In het IHP (Integraal Huisvestingsplan) Onderwijshuisvesting looptijd 2021 – 2025 hanteert de gemeente als richtlijn Frisse Scholen Klasse B, bij renovatie.

Uit de inspecties blijkt dat het schoolgebouw aan de Schoonstraat niet voldoet aan de eisen die gesteld worden bij Frisse Scholen Klasse B.

Om Frisse Scholen Klasse B te bereiken moet onder andere het ventilatiesysteem worden aangepast. Daarnaast wordt het gebouw momenteel verwarmd met gas en zijn er koelsystemen aanwezig die niet energiezuinig zijn. Deze aspecten maken dat het gebouw op dit moment niet voldoet aan de gemeentelijke duurzaamheidsambitie en de eisen voor een gezond schoolgebouw.

Vragen Lokaal

Vraag 1:

Per wanneer heeft de gemeente de verplichting tot het bieden van adequate huisvesting? Gelijk bij aanvang?

Antwoord:

Het meegestuurde artikel, artikel 4.22 WVO, heeft betrekking op deelnemers aan het RPO (Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen).

RPO Artikel 4.22. Huisvesting en aanvang bekostiging onderwijsvoorziening deelnemers

- **1** Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 6.4 een aanvraag indient, stelt het college van burgemeester en wethouders uiterlijk op 1 augustus van het zesde kalenderjaar na het besluit van Onze Minister om een onderwijsvoorziening als bedoeld in artikel 4.20, eerste lid, onderdeel a, voor bekostiging in aanmerking te brengen, huisvesting ter beschikking. Het college van burgemeester en wethouders maakt het besluit daartoe uiterlijk een jaar voor het beschikbaar stellen van de huisvesting bekend.

Het SAM College is geen deelnemer aan een RPO, waarmee dit artikel niet op hen van toepassing is. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om bij aanvang van de bekostiging onderwijs mogelijk te maken. Onderwijs mogelijk maken kan niet zonder huisvesting. De zesjaars-termijn in artikel 4.22 is een uiterste grens, geen vrijbrief om niets te doen tot die tijd. Het is mogelijk om bij DUO uitstel te vragen voor de huisvestingsverplichting. Dit uitstel is in beginsel één jaar. In deze situatie is uitstel vragen niet passend, SAM College zal zich opnieuw beraden op het initiatief en de inspanningen die ze daarvoor moeten doen en beslist dan of het wenselijk is om deze voort te zetten. Met de motie 'Behoud het Hooghuis' heeft ook de gemeenteraad unaniem aangegeven dat voortgezet onderwijs in Heesch wenselijk is. Het mogelijk mislopen van voortgezet onderwijs door het uitstellen van geschikte onderwijshuisvesting, brengt veel financiële, juridische en maatschappelijke risico's met zich mee. Dit is reeds onderzocht door het College en onwenselijk bevonden.

Vraag 2:

Is er een verplichting tot het bieden van huisvesting na licentie?

Antwoord:

Ja, er is een verplichting tot het bieden van huisvesting na licentie. Dat volgt uit het ministeriele besluit van OCW, waaruit de statlicentie van het SAM College ook voortkomt. De gemeente moet huisvesting bieden zodra SAM College bekostigd wordt.

2.1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (art. 6.1 sub b) stelt dat er voor bekostiging door het Rijk tenminste 130 leerlingen moeten zijn op de teldatum (1/10 van enig jaar). Hieraan wordt de huisvestingsplicht van de gemeente gelieerd. Hoeveel inschrijvingen heeft SAM-college?

SAM College verwacht in schooljaar 2026/2027 met drie klassen te starten. Het aantal inschrijvingen is nu nog niet bekend. De centrale aanmeldweek voor de middelbare school is van 25 tot 31 maart (2026). Pas daarna krijgen alle VO Scholen te horen hoeveel leerlingen zich voor de betreffende school hebben ingeschreven.

Bekostiging van een nieuw op te richten schoolbestuur gaat via het Rijk, ministerie OCW bepaalt of een schoolbestuur bevoegd is om daadwerkelijk te starten. Hier heeft het SAM College aan voldaan. Vanaf schooljaar 2026/2027 heeft SAM College vier jaar de tijd om zich te bewijzen. Op de gemeente rust zonder meer de verplichting om te voorzien in adequate huisvesting.

Vraag 3:

Waarom is er voor het Hooghuis (na de bouwkundige aanpassingen in 2014) nooit meer een grote renovatie uitgevoerd maar moet dit voor het SAM College nu wel?

Antwoord:

Veel schoolgebouwen zijn ontworpen voor een gebruiksduur van veertig jaar. Na deze veertig jaar zijn de gebouwen vaak verouderd qua installaties, isolatie en ventilatie. Er bestaat geen wettelijk recht op vervanging van het schoolgebouw na een vast aantal jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting en bepaalt samen met het schoolbestuur wanneer vervanging of renovatie plaatsvindt. Bij de periodieke vervanging van het IHP wordt de staat van ieder schoolgebouw onderzocht en gerapporteerd. Denk hierbij aan functionaliteit, binnenklimaat, onderhoudslasten, energielasten en technische staat. De staat waarin het gebouw verkeerd geeft aanleiding om afspraken te maken over renovatie of nieuwbouw.

Voor een nieuw schoolbestuur gelden andere regels. Een nieuw schoolbestuur heeft bij aanvang (eenmalig) recht op adequate huisvesting en eerste inrichting van het schoolgebouw.

Het op te leveren schoolgebouw moet voldoen aan de regels die op het moment van overdracht ook voor nieuwbouw gelden. Op het moment dat er geen geschikte bestaande huisvestingsvoorziening aanwezig is in de gemeente, heeft de gemeente de verplichting om voor het schoolbestuur een geschikt gebouw te bouwen.

Vraag 4:

Wat is adequate huisvesting?

Antwoord:

Op grond van artikel 23 van de Grondwet en artikel 6.1 van de Wet voortgezet onderwijs is de gemeente verplicht om te zorgen voor voorzieningen in de huisvesting onderwijs. Deze verplichting waarborgt het recht op toegankelijk en kwalitatief onderwijs, omdat onderwijs niet kan plaatsvinden zonder een geschikt gebouw. De WVO legt deze taak expliciet bij gemeenten en verplicht gemeenten een verordening vast te stellen waarin aanvragen en bekostiging van huisvestingsvoorzieningen zijn geregeld.

Adequate huisvesting (volgens de Wet op het Voortgezet Onderwijs) is:

- Geschikt voor onderwijs; voldoende lokalen, faciliteiten voor praktijkonderwijs, sportvoorzieningen en een veilige leeromgeving
- Veilig en gezond; eisen rond ventilatie, daglicht, brandveiligheid en toegankelijkheid
- Doelmatig en duurzaam; het gebouw moet efficiënt gebruikt kunnen worden en voldoen aan moderne eisen voor energiezuinigheid en duurzaamheid
- Planmatig te beheren; gemeenten zijn verplicht een IHP op te (laten) stellen, schoolbesturen zijn verplicht een MJOP op te (laten) stellen.

Daarnaast gelden ook de richtlijnen van het IHP, waar onder andere Frisse Scholen klasse B wordt nagestreefd.

4.1 Is er een inspectierapport (RI&E) waaruit blijkt dat het gebouw nu niet voldoet aan de Arbowetgeving

Nee, er is geen rapport aanwezig waaruit blijkt dat het gebouw nu niet voldoet aan de Arbowetgeving (richtlijnen). Wel is bekend dat het binnenklimaat in het schoolgebouw niet voldoet aan de eisen die in deze tijd worden gesteld aan de klimaatinstallatie. Denk hierbij met name aan ventilatie.

4.2 Het gebouw voldoet aan Programma van Eisen Frisse scholen 2021 en ENG: conclusie gebouw is duurzaam en is een gezond schoolgebouw

Het Frisse Scholen programma kent drie kwaliteitsklassen, A tot en met C. De verschillen tussen deze klassen zien er als volgt uit:

Klasse A (zeer goed)

- Hoogste kwaliteit binnenmilieu en energieprestatie
- Optimale ventilatie, daglicht en akoestiek
- Energiezuinig, vaak richting Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG)
- Wordt gezien als ambitieus en toekomstbestendig

Klasse B (goed)

- Goede kwaliteit binnenmilieu en energiegebruik
- Voldoet aan de meeste moderne eisen
- Wordt vaak als streefwaarde gehanteerd bij nieuwbouw en renovatie
- Gezond en comfortabel, maar minder streng dan klasse A

Klasse C (voldoende)

- Voldoet aan de wettelijke minimumeisen (bouwbesluit)
- Basisniveau van ventilatie, daglicht en energiegebruik

- Wordt gezien als ondergrens: voldoende, maar niet toekomstbestendig

In het IHP (Integraal Huisvestingsplan) Onderwijshuisvesting looptijd 2021 – 2025 hanteert de gemeente als richtlijn en streefwaarde Frisse Scholen Klasse B, bij renovatie.

Uit de inspecties blijkt dat het schoolgebouw aan de Schoonstraat niet voldoet aan de eisen die gesteld worden bij Frisse Scholen Klasse B.

Om Frisse Scholen Klasse B te bereiken moet onder andere het ventilatiesysteem worden aangepast. Daarnaast wordt het gebouw momenteel verwarmd met gas en zijn er koelsystemen aanwezig die niet energiezuinig zijn. Deze aspecten maken dat het gebouw op dit moment niet voldoet aan de gemeentelijke duurzaamheidsambitie en de eisen voor een gezond schoolgebouw.

Het gebouw is in de huidige staat zeer zeker niet ENG (energieneutraal gebouw), in ieder geval om deze vier redenen:

1. Verwarming op aardgas

BENG 2 stelt een grens aan het primair fossiel energiegebruik. Gasgestookte installaties vallen onder fossiele energie en zijn niet toegestaan bij nieuwbouw of renovatie die BENG willen halen. Voor ENG geldt zelfs dat er geen fossiele energie gebruikt mag worden; alle energie moet duurzaam worden opgewekt.

2. Koelsystemen met hoog energieverbruik

Koeling beïnvloedt zowel BENG 1 (energiebehoefte) als BENG 2 (primair energiegebruik). Inefficiënte koelsystemen verhogen de energiebehoefte en het fossiele verbruik, waardoor de grenswaarden niet gehaald worden.

3. Ventilatiesysteem niet conform eisen

Ventilatie speelt een cruciale rol in BENG 1 en BENG 2. Een slecht functionerend systeem verhoogt de energiebehoefte (meer verwarming/koeling nodig) en het energieverbruik van ventilatoren. Bovendien is warmteterugwinning vaak verplicht om BENG te halen.

4. Geen of onvoldoende hernieuwbare energie

BENG 3 vereist dat minimaal 50% van het totale energieverbruik afkomstig is uit hernieuwbare bronnen (zoals zonnepanelen, warmtepompen). ENG gaat nog verder: het gebouw moet volledig energieneutraal zijn, dus alle verbruikte energie moet duurzaam worden opgewekt. Het gebouw heeft momenteel 1 warmtepomp en zonnepanelen, deze zijn echter flink verouderd.

Conclusie: het gebouw wordt verwarmd door installaties die gas gebruiken, het gebouw heeft een inefficiënte koeling, een ventilatiesysteem dat niet voldoet en verouderde energieopwekking. Daarmee voldoet het gebouw niet aan BENG, en dus zeker niet aan ENG.

Vraag 5:

Bouwbesluit: is er een bouwkundige rapportage (NEN 2767), waaruit blijkt dat het pand nu niet voldoet?

Antwoord:

Een schoolbestuur moet – na einde gebruik van het schoolgebouw – het schoolgebouw in “normale” onderhouden staat teruggeven. Dat betekent: geen achterstallig onderhoud, veilig en bruikbaar, conform de onderhoudsplicht die het bestuur had tijdens het gebruik.

Grote renovaties of vervangingen zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar het gebouw mag niet in vervallen staat zijn.

Gemeente en schoolbestuur kunnen ervoor kiezen om bij oplevering van het schoolgebouw een NEN 2767 keuring te laten uitvoeren, waarbij een gemiddelde conditiescore van 3 als acceptabel wordt gezien.

Conditie score 3 (redelijk/gemiddeld) bij een NEN 2767 keuring betekent:

- Er zijn zichtbare gebreken aanwezig
- Het functioneren van het bouwdeel of de installatie is nog voldoende, maar niet optimaal
- Er is sprake van normale veroudering en beginnende slijtage
- Onderhoud of herstel is op korte tot middellange termijn nodig

Bij de oplevering van het schoolgebouw aan de Schoonstraat (september 2025) is er niet gekozen voor een rapportage van een NEN 2767 keuring. Het schoolbestuur kon voldoende onderhoudsrapportages aanleveren om inzicht te geven in de onderhoudsconditie van het schoolgebouw.

Uit de onderhoudsrapportages van het schoolbestuur dat voorheen gebruik maakte van het schoolgebouw blijkt dat:

- De gasgestookte ketels op korte termijn vervangen moeten worden, omdat zij aan het einde zijn van hun levensduur;
- De buitenschil van het gebouw in redelijke staat verkeert, waardoor de totale kosten voor aanpassing relatief beperkt kunnen blijven in vergelijking met een ingrijpende renovatie, vernieuwbouw of nieuwbouw.

5.1 Zijn er brandveiligheidsrapporten, ventilatie/CO-2 metingen en binnenklimaatrapporten?

Bij ingebruikname van het schoolgebouw door het Hooghuis is vastgesteld dat er aan de eisen voor brandveiligheid werd voldaan. Alle gemeentelijke gebouwen worden door middel van een steekproef periodiek gecontroleerd of deze nog steeds brandveilig gebruikt kunnen worden.

Er is geen informatie bekend over het niet voldoen aan de brandveiligheidseisen.

Het Hooghuis heeft een eigen meetsysteem gebruikt voor de CO2 waarden in de klaslokalen. In ieder lokaal hing een meter met indicator. Bij te hoge CO2 waarden werden aanwezigen door middel van een lampje gewaarschuwd. Hierbij werd de ondergrens van Frisse Scholen klasse C gebruikt als ijkpunt. De afgelopen jaren is het schoolgebouw niet voor de volledige capaciteit (bezetting) gebruikt. Het aantal momenten waarop de CO2 waarden hoger waren dan toelaatbaar conform Frisse Scholen Klasse C was in deze jaren zeer beperkt.

Uit de inspectie blijkt dat het maximaal vermogen van de ventilatie-installaties bij een volledige bezetting van het schoolgebouw niet aan de vereiste waarden wat betreft luchtverversing kan voldoen.

5.2 Zijn er mede door Corona andere eisen? Hooghuis heeft sinds Corona altijd nog de school gebruikt; laatste telling 138 leerlingen. Geen noodzaak tot verbouwingen of aanpassingen aan het gebouw.

Sinds de Coronapandemie gelden aangescherpte eisen voor ventilatie en luchtkwaliteit in schoolgebouwen. Minimumvereisten: Frisse Scholen Klasse C voor bestaande schoolgebouwen.

Het grootste deel van de tijd voldeed het schoolgebouw – tijdens het gebruik – aan deze minimumvereisten. Het schoolbestuur heeft geen voorziening aangevraagd bij de gemeente.

Dat het schoolbestuur – voormalig gebruiker schoolgebouw aan de Schoonstraat – geen melding of aanvraag heeft gedaan bij de gemeente, ontslaat de gemeente niet van de verplichting om bij het uitgeven van een schoolgebouw aan een nieuw schoolbestuur, te voldoen aan de nu geldende richtlijnen. Gemeente Bernheze heeft Frisse Scholen Klasse B als streefwaarde na renovatie. Het gebouw voldoet nu niet aan de eisen die gesteld worden aan een schoolgebouw met dit label.

5.3 Volgens IHP 2021 – 2025 heeft het Hooghuis veel maatregelen genomen en in 2014 bouwkundige aanpassingen gehad waardoor er geen noodzaak voor renovatie of aanpassing is

Ieder schoolbestuur krijgt bij aanvang – bij het oprichten van een nieuwe school – eenmalig een schoolgebouw dat volledig voldoet aan de op dat moment geldende normen. Dit is ook voor het Hooghuis van toepassing geweest. Daarna is het schoolbestuur lange tijd zelf verantwoordelijk voor instandhouding, onderhoud en beheer van het schoolgebouw. Nieuwe scholen worden ontworpen voor een gemiddelde gebruiksduur van veertig jaar. Gerenoveerde scholen hebben een gemiddelde gebruiksduur van vijftientig jaar.

In het IHP 2021 – 2025 is vastgelegd dat het Hooghuis op korte of middellange termijn niet in aanmerking komt voor renovatie of vervangende nieuwbouw.

Een nieuw schoolbestuur, zoals in dit geval het SAM College, heeft recht op een schoolgebouw dat voldoet aan de hedendaagse kwaliteitseisen. Daarnaast moet het schoolgebouw aangepast worden op het onderwijsconcept van het betreffende schoolbestuur. Aanpassingen aan het gebouw voor ingebruikneming aan het SAM College is dus wel nodig.

Vraag 6:

Subsidiemogelijkheid: schoolbesturen/ gemeenten kunnen op grond van het Innovatieprogramma Onderwijshuisvesting 2024 – 2039 subsidie ontvangen om gebouwen geschikt te maken om te voldoen aan de kwaliteitseisen. Is of wordt van deze mogelijkheid gebruik gemaakt?

Antwoord:

Er wordt momenteel gekeken naar subsidiemogelijkheden, maar het traject is nog niet zover dat hier concreet invulling aan kan worden gegeven. Aan de plannen ligt een benchmarkbegroting ten grondslag (normbedragen), die eerst verder moet worden uitgewerkt voordat een subsidieaanvraag kan worden ingediend.

Op dit moment werkt Rader Advies, in opdracht van de gemeente, aan een maatwerkrapportage over verduurzamingsmaatregelen. Deze rapportage moet op korte termijn inzicht geven in de concrete renovatieplannen en daarmee ook in de subsidiemogelijkheden.

Vraag 7:

Wat is – gelet op artikel 11 uit de Verordening – het bekostigingsplafond voor het gebouw Schoonstraat 34?

Antwoord:

Bij het instellen van een bekostigingsplafond zijn er twee vormen:

- Een bekostigingsplafond instellen voor alle aanvragen onderwijshuisvesting. Het bekostigingsplafond is in deze uitsluitend bepalend voor de vraag of alle aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs ook kunnen worden gehonoreerd.
- Een bekostigingsplafond instellen per onderwijssector of per voorziening. Het bekostigingsplafond is in deze een instrument om bepaalde accenten te leggen in de uitvoering van de zorgplicht. Deze onderverdeling kan uitsluitend plaatsvinden op basis van een door de gemeenteraad vastgesteld meerjaren-investeringsplan.

Het College heeft geen bekostigingsplafond ingesteld, het aantal aanvragen voor voorzieningen onderwijshuisvesting is echter gering. Dit heeft er niet toe geleid dat er aanvragen niet gehonoreerd zijn. Alle aanvragen die schoolbesturen hebben gedaan, zijn aan uw gemeenteraad voorgelegd.

Vraag 8:

Wordt er een aanbestedingsprocedure gevolgd?

Antwoord:

Ja, het schoolbestuur is bij deze renovatie bouwheer. Het schoolbestuur is als bouwheer verantwoordelijk voor de selectie van het bouwteam. Dit wordt rechtmatig gedaan, door het voeren van een passende aanbestedingsprocedure.

Vraag 9:

Waarom kunnen de eventuele kosten niet opgenomen worden in een kadernota en begroting zodat een integrale afweging kan worden gemaakt?

Antwoord:

In juni 2025 heeft het SAM College van het Ministerie OCW vernomen dat zij goedkeuring hebben gekregen om te mogen starten als schoolbestuur. Het schoolgebouw aan de Schoonstraat 34 was op dat moment nog in gebruik.

Een inventarisatie van de benodigde aanpassingen was pas mogelijk na oplevering van het schoolgebouw door Hooghuis. Deze oplevering heeft begin september 2025 plaatsgevonden.

De inventarisatie van de benodigde aanpassingen is noodzakelijk om de kosten voor de aanpassing in kaart te brengen.

SAM College heeft het aangepaste schoolgebouw met ingang van het schooljaar 2026 – 2027 nodig. Er is hierdoor geen tijd om deze kosten eerst in de begroting mee te nemen en pas volgend jaar beschikbaar te stellen.

Vraag 10:

Is er bij de beëindiging van de onderwijsactiviteiten door Hooghuis een Staat van Onderhoud opgemaakt en zijn eventuele achterstallige kosten verhaald of verrekend?

Antwoord:

Zie ook beantwoording vraag 5. Er is/was geen sprake van achterstallig onderhoud waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk is. Er heeft dus ook geen verrekening van kosten plaatsgevonden.

Vraag 11:

Wat is er gebeurd met de inventaris van het Hooghuis? Kon die niet worden overgenomen ter besparing/ vermindering van kosten?

Antwoord:

De aanwezige inventaris was in eigendom van het Carmel College (Hooghuis).

Schoolbesturen hebben bij het stichten van een school eenmalig recht op een voorziening eerste inrichting, waaronder het meubilair valt. Vervanging van het meubilair is – nadat eerste inrichting is afgeschreven – een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Inventaris wat het Carmel College op een andere locatie kan gebruiken is binnen de Carmelscholen verdeeld. Meubilair dat niet ingezet kon worden op andere Carmel locaties is door het Hooghuis aangeboden aan maatschappelijke organisaties binnen de gemeente. Ook schoolbesturen van het Primair Onderwijs hebben enkele meubelstukken ontvangen.

De inrichting van niet-onderwijs ruimten is voor een groot gedeelte achtergebleven in het schoolgebouw. Denk hierbij bijvoorbeeld aan schappen, stellingen en wandplanken in bergruimten.

Gebruikt meubilair inzetten voor het SAM College terwijl zij – bij het stichten van de school – recht hebben op bekostiging van de eerste inrichting brengt financiële verantwoordelijkheden voor het schoolbestuur met zich mee die niet gelijk zijn aan de andere schoolbesturen. Meubilair dat enkele jaren oud is, is eerder aan vervanging toe dan meubilair dat nieuw is bij ingebruikname van het schoolgebouw.

Vragen CDA

Vraag 1:

Wij ontvangen graag het opleverrapport van de overdracht van de vorige gebruiker het Hooghuis aan de gemeente Bernheze waarin is vastgesteld wat de status en eventuele gebreken waren op dat moment.

Antwoord:

Bijgevoegd is de verklaring buiten gebruikstelling waarin onder punt 4 is aangegeven dat een staat van onderhoud is opgemaakt en gedeeld is met de gemeente. De staat van onderhoud is geen opleverrapport welke geschikt is om te delen. Het behelst een scala aan technische (onderhouds)documenten. Omdat het honderden overlegde documenten betreft, is het niet raadzaam deze vandaag te delen. Wel bent u meer dan welkom om tezamen met de beleidsmedewerker onderwijshuisvesting de overlegde documenten te bekijken. Hier wordt graag een moment voor ingepland.

Met het Hooghuis is destijds afgesproken dat het gebouw volgens NEN 2767 score 3 wordt opgeleverd. Dit houdt in dat het gebouw duidelijk verouderd is, beginnende gebreken heeft maar zonder functionele problemen. De score wordt gebaseerd op het gemiddelde conditieniveau van een gebouw, bestaande uit verschillende elementen. De technische omschrijving van een element op niveau 3 is: 'Het element is duidelijk verouderd en vertoont beginnende gebreken, maar het functioneert nog. Er is onderhoud nodig op middellange termijn om verdere achteruitgang te voorkomen.'

Er is uiteindelijk geen opleverrapport opgesteld waarbij elk element is geïnspecteerd. Door middel van het overdragen van de onderhoudsgegevens, samen met de bezichtiging bij oplevering, is geconcludeerd dat het pand in redelijke staat is en daarom voldoet aan score 3 van NEN 2767 – zonder een NEN-keuring uit te hebben laten voeren. Een dergelijke NEN-keuring kan niet worden afgedwongen bij een schoolbestuur.

Vraag 2:

Op welke wettelijk verplichte onderdelen of normen voldoet het gebouw niet aan de normen voor onderwijshuisvesting? Graag een weergave daarvan inclusief verwijzing naar de normen.

Antwoord:

Schoolgebouwen moeten voldoen aan algemene bouwwetgeving en arbeidsomstandighedenwetgeving, aangevuld met specifieke verplichtingen voor onderwijs. De belangrijkste wettelijke kaders zijn:

1. Bouwbesluit / Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Ventilatie: Het Bbl stelt eisen aan luchtverversing en binnenklimaat (gezondheid). Voor bestaande bouw geldt een minimale ventilatiecapaciteit conform NEN 8087, voor nieuwbouw NEN 1087. Het huidige ventilatiesysteem voldoet niet aan deze normen; er is onvoldoende capaciteit en verouderde warmteterugwinning. Daarnaast is het huidige ventilatiesysteem niet co2-gestuurd – hetgeen verplicht is.

Energieprestatie (BENG): Sinds 2021 geldt voor nieuwbouw en renovatie de verplichting tot Bijna Energie Neutraal Gebouw. Het pand heeft gasgestookte ketels en inefficiënte koeling,

waardoor het niet voldoet aan BENG 2 (primair fossiel energiegebruik) en BENG 3 (aandeel hernieuwbare energie).

CO₂-meters: In elk klaslokaal moet een CO₂-meter aanwezig zijn (Besluit bouwwerken leefomgeving). Het pand is hier nog niet op ingericht.

2. Arbowet (artikel 3) en Arbeidsomstandighedenbesluit (artikel 6)

Binnenklimaat: Werkgevers moeten zorgen voor een gezonde werkomgeving. Het huidige ventilatiesysteem voldoet niet aan de Arbo-eisen voor luchtkwaliteit en temperatuurregeling. Dit komt voort uit het feit dat er een tekort is aan ventilatiecapaciteit, het gebrek aan CO₂-sturing en verouderde regeltechniek.

Veiligheid installaties: Oude gasgestookte ketels aan het einde van hun levensduur brengen risico's mee voor bedrijfszekerheid en veiligheid. Naar verwachting voldoen de stookruimtes niet aan de wettelijke normen.

4. Beleidsnormen (niet wettelijk, maar richtinggevend)

Frisse Scholen 2021 (uit het IHP 2021-2025): Richtlijn voor binnenklimaat, ventilatie, temperatuur, licht en geluid. Gemeentelijke richtlijn is klasse B, maar het gebouw haalt dit niet. Afgesproken met SAM College is om het behalen van gemiddeld klasse B pragmatisch aan te vliegen. Bij een aantal elementen wordt er een kosten/batenanalyse gemaakt. Dit wordt tijdens het geplande go/ no-go moment besproken en afgewogen.

Vraag 3:

Uit welk onafhankelijk rapport, schouw of onderzoek blijkt dat het gebouw niet aan de normen voor onderwijshuisvesting voldoet?

Antwoord:

De gemeente heeft Rader Advies gecontracteerd voor het beheer van gemeentelijk vastgoed. In samenwerking met SORS Adviesgroep (namens SAM College), Rader Advies (namens de gemeente), het bestuur van SAM College en de ambtelijke vertegenwoordiger (beleidsmedewerker onderwijshuisvesting) is het pand geïnspecteerd.

De technische specialisten van beide adviesbureaus hebben gezamenlijk een schouw uitgevoerd, op basis waarvan een eerste benchmark begroting is overlegd. Tijdens de bezichtiging werd al duidelijk dat het gebouw niet voldoet aan de gestelde norm. Naar aanleiding van de schouw is een notitie opgesteld ten aanzien van de installaties in het gebouw omdat dit de grootste kostenpost betreft. Deze notitie is als bijlage toegevoegd.

Vraag 4:

Zijn er alternatieven bekeken en of onderzocht voor de huisvesting zoals andere aanpassingen of een andere locatie? Zo ja, welke en waarom zijn deze afgefallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Er is gekeken naar zowel een andere locatie als naar alternatieve aanpassingen. De gemeente beschikt echter niet over een ander geschikt pand dat aan de eisen voldoet.

Op verzoek van het college is onderzocht of een gefaseerde renovatie mogelijk is, waarbij na twee jaar zou worden beoordeeld of het leerlingenaantal conform de prognoses stijgt. Deze

optie brengt echter aanzienlijke financiële, juridische en maatschappelijke risico's met zich mee.

Financiële risico's bij gefaseerde renovatie:

- Er dient tijdelijke onderwijshuisvesting geregeld te worden;
- De aanpassingen dienen op een later moment alsnog gedaan te worden. De verwachting is dat de prijzen de aankomende jaren aanzienlijk gaan stijgen;
- Een deel van de uitgevoerde werkzaamheden (vloeren, schilderwerk) dient opnieuw uitgevoerd te worden.

Gezamenlijk leiden deze punten naar verwachting tot een meerprijs van circa € 4 miljoen.

Juridisch gezien zou het gefaseerde renoveren geen steek houden. De gemeente is verplicht een adequaat gebouw over te dragen. Bij een gefaseerde renovatie – waarbij nu alleen cosmetische verbeteringen plaatsvinden en installatietechnische aanpassingen later – kan hier niet aan worden voldaan.

Het maatschappelijke risico dat de gefaseerde renovatie met zich meebrengt is tweeledig:

- Het is niet zeker dat het initiatief doorgang vindt;
- De school zou binnen afzienbare tijd tweemaal moeten verhuizen, wat zorgt voor aanzienlijke onrust bij leerlingen, ouders en personeel.

Ook nieuwbouw is overwogen. Dit blijkt niet haalbaar: het kost ongeveer tweemaal zoveel als renovatie, vergt aanzienlijk meer tijd en kent bovendien het risico dat aansluiting op het elektriciteitsnet niet tijdig gerealiseerd kan worden.

De voorgelegde renovatievariant is daarmee de enige realistische en tevens meest kostenefficiënte optie.

Belangrijke voetnoot: op 7 januari 2026 is er, bij positieve besluitvorming, een go/no-go-moment ingepland met de stuurgroep. Tegen die tijd heeft het bouwteam voldoende tijd gehad om exact in beeld te brengen wat er moet gebeuren. Afsproken met SAM College is dat de stuurgroep, waar de gemeente actief aan deelneemt, op dat moment nog mag beslissen over de noodzakelijke aanpassingen om te voldoen aan wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid.